

**Б. І. МАЛЮК**, д-р геол.-мінерал. наук, директор Центру міжнародного співробітництва ДНВП “Геоінформ України”,  
**Г. І. РУДЬКО**, д-р геол.-мінерал. наук, д-р географ. наук, д-р техн. наук, професор, голова Державної комісії України по запасах корисних копалин

## XXXV ГЕНЕРАЛЬНА АСАМБЛЕЯ АСОЦІАЦІЇ ГЕОЛОГІЧНИХ СЛУЖБ ЄВРОПИ (м. Санкт-Петербург, Російська Федерація, 1–4 жовтня 2013 р.)

Чергова XXXV Генеральна Асамблея Асоціації геологічних служб Європи (АГСЕ) відбулась 1–4 жовтня 2013 року в м. Санкт-Петербург, Російська Федерація, і складалась з пленарної частини та геологічної екскурсії. У складі делегації України участь у зазначених заходах брали Б. І. Малюк (директор Центру міжнародного співробітництва ДНВП “Геоінформ України”, контактна особа Держгеонадр в АГСЕ) і Г. І. Рудько (голова ДКЗ України). Пленарна частина Генасамблеї проходила в приміщенні ВСЕГЕІ – Всеросійського геологічного інституту (фото 1).

Як уже повідомлялось раніше (див. [1–7]), на осінніх Генеральних Асамблеях АГСЕ розглядаються дуже важливі організаційні питання, які, попри асоційований статус України в АГСЕ, безпосередньо стосуються Держгеонадр. У програмі пленарних засідань XXXV Генасамблеї були як традиційні процедурні та організаційні питання (звіти керівництва АГСЕ, Виконавчого комітету, керівників експертних груп АГСЕ, річна статистика тощо), так і спеціальні доповіді, які стосувались стратегії АГСЕ. По суті, цей напрямок має на меті поступову інтеграцію АГСЕ до експертних і керівних структур ЄС, аж до її перетворення на самостійну структуру такого рангу (наприклад, Геологічну службу Європейського

Союзу). Цей стратегічний задум керівництва АГСЕ видається зрозумілим, оскільки на відміну від України геологічні служби країн ЄС не є центральними органами виконавчої влади, тож в Європейському Союзі регуляторні органи та інституції до думки геологічної спільноти прислухаються досить рідко і чи не в останню мить.

Питання стратегії АГСЕ на довгострокову перспективу, яке дістало робочу назву “Стаття 185”, обговорювалось упродовж 2012 року на попередніх робочих зустрічах і засіданнях АГСЕ. Йшлося про можливість стратегічної інтеграції проєктів і досліджень геологічних служб країн Європи в межах спеціальної програми на підставі Статті 185 “До-

говору про функціонування Європейського Союзу” (ДФЄС). Згідно з цією статтею, “під час реалізації багаторічної рамкової програми ЄС може здійснювати заходи, за погодженням з відповідними країнами-членами, щодо участі в науково-дослідних програмах, які виконуються країнами-членами, в тому числі участі в структурах, створених для виконання таких програм”. Зрештою це питання було винесено на розгляд XXXIII Генасамблеї АГСЕ (м. Відень, Австрія, 18–21 вересня 2012 р.), де було затверджено колективне рішення Генасамблеї щодо застосування Статті 185 ДФЄС до геологічних наук. Після відповідних процедурних консультацій у виконавчих органах Єврокомі-

сії Генасамблея також ухвалила рішення про реалізацію цієї стратегічної ініціативи у два етапи. На першому етапі АГСЕ (за участі усіх національних геологічних служб, і зокрема України) мала готувати заявку на окремий інфраструктурний проєкт для подання до програми ЄС ERA-NET (European Research Area Network – мережа дослідницьких установ Європи), в межах якого протягом 2013–2014 років буде проведена уся підготовча робота щодо застосування Статті 185 ДФЄС до геологічних наук. Рік тому очікувалось, що відповідна програмна заявка буде подана до Єврокомісії наприкінці 2014 року або на початку 2015 року і після прийняття Європарламентом набуде чинності з другої половини 2015 року або з початку 2016 року. Сама ж програма АГСЕ в межах Статті 185 буде розрахована на 7–10 років.

За рік, що минув від XXXIII Генасамблеї, спеціальна робоча група АГСЕ з питань стратегії за участі контактних осіб національних геологічних служб підготувала Стратегію АГСЕ, яка обговорювалась на засіданні



Фото 1. Пленарне засідання Генасамблеї, актовий зал ВСЕГЕІ

контактних осіб АГСЕ (5–6 вересня 2013 р., м. Валлетта, Мальта) і далі була затверджена на XXXV Генасамблеї АГСЕ. Цей документ є необхідною складовою заявки на згаданий вище спільний проект ERA-NET (European Research Area Networking) за участі всіх геологічних служб Європи, спрямований на створення дослідницької геологічної інфраструктури як передумови застосування Статті 185 ДФЄС.

Що ж до подання самої заявки на проект ERA-NET, то затримка в часі, порівняно з попередніми розрахунками, про які згадано вище, викликана ускладненнями, з якими керівництво АГСЕ зіткнулося в Брюсселі під час консультацій з цього приводу в Європейській Комісії. Зокрема, з об'єктивних причин АГСЕ не вдалося дотриматися досить складної процедури включення заявки до плану Єврокомісії щодо проектів ERA-NET, оскільки такі плани на 2013–2014 роки не передбачають проектів в області геології. Уже після XXXV Генасамблеї, в другій половині жовтня 2013 р., Президент АГСЕ п. Март ван Брайт був змушений звертатись до декількох Єврокомісарів з листом про необхідність урахування геології в проектах ERA-NET і можливості включення відповідної заявки до плану Єврокомісії. На жаль, ствердної відповіді досі не отримано, натомість додаткові консультації на рівні Єврокомісії дають можливість припускати, що заявку по геології у 2013–2014 роках подати не вдасться і таку заявку доведеться готувати на 2015 рік.

На семінар директорів XXXV Генасамблеї АГСЕ було винесено питання міжнародних проектів з геологічних досліджень та оцінки мінерально-сировинного потенціалу найбільших ре-



**Фото 2.** Геологічна екскурсія в межах скельного ландшафтного парку Монрепо, відслонення гранітів-рапаківі

гіонів світу, яке викликано необхідністю вироблення спільного бачення та підходів АГСЕ до вирішення сучасних завдань сталого забезпечення Європи мінеральною сировиною для зростаючих потреб економіки та суспільства. Близька тематика розглядалась на семінарі директорів геологічних служб Європи в межах XXXIV Генасамблеї АГСЕ (м. Брюссель, 19–20 березня 2013 р., див. [6]), який було присвячено огляду міжнародних досліджень в області енергетичної, рудної та нерудної мінеральної сировини. У той час на зазначений семінар було запрошено провідних фахівців низки інституцій Європейської комісії. Цього ж разу, з урахуванням того, що Генасамблея проводиться в Російській Федерації, на семінарі було представлено виступи керівників геологічної галузі Росії, як асоційованого члена АГСЕ, а також запрошених фахівців геологічних служб Канади, Алжиру, Китаю.

Зокрема, огляд міжнародних проектів у сфері геологічного вивчення і використання надр було подано в таких доповідях:

1. Стан розвитку мінерально-сировинної бази Російської Федерації та перспективи комплексних міжнародних досліджень в області геологічного вивчення і використання надр. *Валерій Пак*, заступник Міністра природних ресурсів та екології Російської Федерації.

2. Міжнародне співробітництво в рамках проектів вивчення геологічної будови та мінерально-сировинного потенціалу найбільших регіонів світу. *Олег Петров*, директор ВСЕГЕІ.

3. Гренландія – геологічне картування та вивчення мінерально-сировинного потенціалу. *Джонні Фредерісія*, директор Геологічної служби Данії та Гренландії.

4. Геологічна розвідка на суходолі та шельфі Новагвії: стан і перспективи. *Мортен Селлор*, директор Геологічної служби Норвегії.

5. Напрями діяльності та міжнародного співробітництва Геологічної служби Алжиру та Організації геологічних служб Африки. *Ласен Бітам*, президент ОГСА.

6. Програма вивчення і систематичного опробування еталонних геологічних об'єктів Китаю. *Донг Шувен*, президент Академії геологічних наук Китаю.

7. Підхід Геологічної служби Канади щодо забезпечення вільного доступу до геологічної інформації в інтересах підтримки реалізації економічного потенціалу мінерально-сировинної бази. *Майк Вільнев*, керівник науково-дослідних програм Геологічної служби Канади.

8. Геологія і металогенія Алтаїд: два десятиліття розвитку міжнародних досліджень. *Реймар Селтман*, департамент наук про Землю, Музей природничої історії (Лондон).

У доповідях особливий наголос робився на організації міжнародного співробітництва та координації

заходів в області реалізації “Мінерально-сировинної ініціативи ЄС” (СОМ(2008) 699) та “Європейського інноваційного партнерства в області мінеральної сировини” (СОМ(2012)82).

На завершення XXXV Генасамблеї АГСЄ за ініціативою Всеросійського геологічного інституту та Федеральної агенції “Роснедра” проведено геологічні екскурсії в районі м. Виборг, у межах скельного ландшафтного парку Монрепо, з метою ознайомлення учасників екскурсії з досвідом Російської Федерації щодо організації національних природних парків і підготовки об’єктів геотуризму. Геологічна складова ландшафтного парку, яку оглядали учасники екскурсії, представлена масивом гранітів-рапаківі (з розвитком крупнокристалічного калієвого польового шпату), а також нагромадженням гранітних брил, переміщених і хаотично розкиданих на цій території внаслідок руху декількох генерацій льодовиків (фото 2). Граніти масивні і досить однорідні, подібні породи, зокрема, використовувались під час спорудження колони Ісааківського собору в Санкт-Петербурзі.

Безперечно, українській делегації було вкрай корисно брати участь у цій екскурсії, яка проводилась через два роки після геологічної екскурсії XXXI Генасамблеї АГСЄ, складовою частиною якої була геологічна екскурсія в Західному регіоні України, яку організували Держгеонадра [5]. Керівництво АГСЄ та представники геологічних служб багатьох країн Європи, з якими українська делегація провела низку робочих зустрічей, висловили нам свою впевненість у тому, що геологічна екскурсія в Україні 2011 року була не менш цікавою і повністю

відповідала їх сподіванням і попереднім уявленням.

#### ЛІТЕРАТУРА

1. *Гошовський С. В., Малюк Б. І.* Загальні збори Асоціації геологічних служб Європейського Союзу//Мінеральні ресурси України. 2007. № 4. С. 4–7.
2. *Гошовський С. В., Малюк Б. І.* XXV Генеральна Асамблея Асоціації геологічних служб Європи//Мінеральні ресурси України. 2008. № 4. С. 3–7.
3. *Малюк Б. І., Люта Н. Г.* XXVII Генеральна Асамблея Асоціації геологічних служб Європи//Мінеральні ресурси України. 2009. № 4. С. 3–6.
4. *Мормуль Д. Д., Гошовський С. В., Малюк Б. І.* XXIX Генеральна Асамблея Асоціації геологічних служб Європи//Мінеральні ресурси України. 2010. № 4. С. 3–6.
5. *Гончарук Л. М., Малюк Б. І.* XXXI Генеральна Асамблея Асоціації геологічних служб Європи (Польща-Україна, 19–24 вересня 2011 року)// Мінеральні ресурси України. 2011. № 4. С. 4–8.
6. *Малюк Б. І., Ткаченко М. В.* XXXIII Генеральна Асамблея Асоціації геологічних служб Європи//Мінеральні ресурси України. 2012. № 4. С. 3–6.
7. *Малюк Б. І.* XXXIV Генеральна Асамблея Асоціації геологічних служб Європи//Мінеральні ресурси України. 2013. № 2. С. 8–11.

Рукопис отримано 2.12.2013.

УДК 553:550.3

**Т. Д. ПОДДУБНАЯ**, канд. геол. наук, старший научный сотрудник (УкрГГРИ), ученый секретарь оргкомитета конференции “Судакские геологические чтения – IV (IX)”

## МЕЖДУНАРОДНАЯ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ “СУДАКСКИЕ ГЕОЛОГИЧЕСКИЕ ЧТЕНИЯ – IV (IX)”

(Матеріал друкується мовою оригіналу)

Подведены итоги работы Международной научно-практической конференции “Судакские геологические чтения – IV (IX)” на тему “Актуальные проблемы геологии, прогноза, поисков и оценки месторождений твердых полезных ископаемых”, (16–22 сентября 2013 г., г. Судак, АРК, Украина). Дан краткий анализ докладов и презентаций, отмечена актуальность тем и проблем, отмечена роль научных исследований в развитии минерально-сырьевого потенциала страны, сформулированы основные рекомендации научного форума.

Summed up work of the International scientific-practical conference “Sudaksie geological readings – IV (IX)” on a theme “Actual geological problems, problems of forecast, searching and estimation of deposits of hard minerals”, (on september, 16–22 of 2013, Sudak, ARK, Ukraine). The short analysis of lectures and presentations is given actuality of themes and problems is marked, the role of scientific researches is marked in the increase of raw mineral-material base of country, the basic recommendations of scientific forum are formulated.

16–22 сентября 2013 года в г. Судак АР Крым состоялась Международная научно-практическая конференция “Судакские геологические чтения – IV (IX)” на тему “Актуальные проблемы геологии, прогноза, поисков и оценки месторождений твердых полезных ископаемых”.

Конференция организована Украинским государственным геологоразведочным институтом по инициативе Министра экологии и природных ресурсов Украины О. А. Проскурякова, который традиционно возглавляет оргкомитет этого научного форума. Среди организаторов – Государственная служба геологии и недр Украины, ГКЗ Украины,

Всероссийский институт минерального сырья (ВИМС), Воронежский государственный университет (ВГУ), Западно-Якутский научный центр АН РС(Я), Институт геологии рудных месторождений, петрографии, минералогии и геохимии (ИГЕМ) РАН, Институт минералогии, геохимии и кристаллохимии редких элементов (ИМГРЭ), ГП “Украинская геологическая компания”, КП “Южукр-геология”, КП “Южэкогеоцентр”, НПП “Кривбассакадеминвест”.

В состоявшейся конференции приняли участие около 100 специалистов, в том числе 25 докторов и 30 кандидатов наук (фото 1). О значении этого мероприятия для развития минерально-сырьевого комплекса